

Aanpassen van lessen en examens voor studenten met een beperking

Status: vastgesteld september 2015
(Laatst gewijzigd 12-11-15)

BR.090.121115-2



Inleiding

SVO vakopleiding food wil alle studenten helpen tijdens hun opleiding en examens. Ook de studenten die extra zorg nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat ze dyslexie (leesblindheid) hebben, slechtziend zijn of niet goed kunnen horen. Hierin vertellen we wat je van ons kunt verwachten. En ook wat wij van jou verwachten.

1. De deskundigenverklaring

SVO vindt dat je bij het leren geen last mag hebben van je beperking. We willen je dan ook graag helpen. Je moet ons wel vertellen wat je nodig hebt. Wat is je beperking? Welke problemen kom je tegen tijdens het leren? Of bij het maken van examens?

Deskundigenverklaring

In sommige gevallen hebben wij een verklaring van een deskundige nodig. Die verklaring geeft weer wat je beperking is. Een deskundige kan een orthopedagoog of een psycholoog zijn. De deskundigenverklaring is belangrijk voor je examens en je onderwijs.

Voorbeeld:

Je hebt dyslexie. Dan krijg je bij een centraal examen meer tijd. Dat betekent dat je die extra tijd ook moet krijgen bij instellingsexamens, kerntaaktoetsen en de Proeve van Bekwaamheid. Net als tijdens de lessen waarin lezen belangrijk is.

In de verklaring van de deskundige staat:

- Welke problemen je beperking met zich meebrengt.
- Welke hulpmiddelen ingezet kunnen worden.
- Welke ondersteuning je tijdens lessen en examens nodig hebt.

De deskundigenverklaring is WEL nodig als:

- Je beperking niet aan de buitenkant te zien is.
- Je beperking niet met je oren of je ogen te maken heeft. Bij dyslexie heb je de verklaring bijvoorbeeld WEL nodig.

De deskundigenverklaring is NIET nodig:

- Bij een lichamelijke beperking.
- Als je doof of slechthorend bent.
- Als je slechtziend of blind bent.

De inhoud van de verklaring is per persoon anders. We gaan samen met jou op zoek naar oplossingen voor jouw specifieke vragen. We zorgen dat die passen bij de eisen van je opleiding en bij je beroepspraktijkvorming.

2. Wat moet je doen?

Om je lessen en examens aan te kunnen passen, moet je SVO formeel en op tijd laten weten dat je aanpassingen nodig hebt. Dan kunnen we samen een oplossing bedenken.

Welke stappen neem je?

1. Vertel je mentor dat je extra hulp nodig hebt. Dat kan bij je inschrijving of tijdens de eerste periode van je opleiding.
2. Het inschrijvingsformulier komt in je studentendossier.
3. De mentor en de coördinator studentenondersteuning worden op de hoogte gebracht.
4. Zij bespreken met jou welke aanpassingen je nodig hebt. Dat gebeurt tijdens de intake of het kennismakingsgesprek.
5. Is het nodig dat je examens worden aangepast? Dan wordt het examen op de normale manier aangevraagd. De examenleider regelt de aangepaste examinering op je locatie.

Merk je pas tijdens je studie dat je last hebt van een beperking? Dan is het belangrijk dat je een deskundigenverklaring krijgt. Anders kunnen we je examens helaas niet aanpassen.

3. Mogelijke aanpassingen bij examens SVO

Hieronder geven we weer welke aanpassingen er mogelijk zijn bij kerntaaktoetsen, Proeven van Bekwaamheid en instellingsexamens Nederlands en rekenen.

Voor studenten met dyslexie

Als je dyslectisch bent, kunnen we onderstaande aanpassingen doorvoeren.

Welke we kiezen, hangt af van het advies in je deskundigenverklaring:

- Je krijgt extra tijd bij het examen (maximaal 30 minuten). Dit geldt als taal en tekst belangrijk zijn bij het examen.
- Examens en modules krijgen een groter lettertype (evt. in lettertype **OpenDyslexic**) en worden op groter papier gedrukt (bijvoorbeeld A3-papier met lettergrootte 13).
- Extra mondelinge instructie over het examen. Voor de kerntaaktoets of de Proeve van Bekwaamheid krijg je dan extra uitleg over het examen.
- Een mondeling examen of voorlezen van de vragen. De surveillant leest je de vragen voor. Je antwoordt mondeling. De surveillant schrijft de antwoorden op en leest ze voor. Hij kan ze dan nog aanpassen. Je ondertekent het antwoordformulier voor akkoord.
- Je mag je antwoorden typen op de computer in plaats van met de hand schrijven. Heb je een speciale vorm van dyslexie, dan kunnen we ook andere aanpassingen afspreken.

Voor studenten met ernstige rekenproblemen / dyscalculie

Als je dyscalculie hebt, kunnen we onderstaande aanpassingen doorvoeren:

- Je krijgt extra tijd bij het examen (maximaal 30 minuten). Dit geldt bij de examens waarbij rekenen belangrijk is.
- Je kunt gebruik maken van een rekenkaart.

Voor studenten die slechthorend zijn

Ben je slechthorend, dan zijn er geen aanpassingen nodig bij de papieren examens.

Bij praktijktoetsen en proeves kunnen we deze aanpassingen doorvoeren:

- Je doet een schriftelijke toets, in plaats van een mondeling examen.
- Je kunt kiezen voor extra examentijd van een half uur.

4. Mogelijke aanpassingen bij CE Nederlands, rekenen en Engels

Om je mbo-diploma te halen, moet je centraal examen doen in de vakken Nederlands, rekenen en Engels (alleen niveau 4). Ook deze centrale examens kunnen we aanpassen.

Voor studenten met dyslexie

Als je dyslectisch bent, kunnen we onderstaande aanpassingen doorvoeren.

Welke we kiezen, hangt af van het advies in je deskundigenverklaring:

- Je maakt een speciale versie van het centraal examen Nederlands, rekenen en Engels, voor mensen met dyslexie. Vaak krijg je audiohulp. SVO zorgt dan voor een koptelefoon.
- Je krijgt extra tijd: maximaal dertig minuten. Dit mag alleen als je het gewone centrale examen maakt. Het geldt niet bij de speciale versie van het centrale examen. Heb je meerdere beperkingen (bijvoorbeeld slechthorendheid én dyslexie), dan geldt ook het maximum van een half uur.

Voor studenten met ernstige rekenproblemen/dyscalculie

Als je ernstige rekenproblemen/dyscalculie hebt, kunnen we onderstaande aanpassingen doorvoeren:

- Je krijgt extra tijd bij centrale examens (maximaal 30 minuten).
- Je kunt gebruik maken van een rekenkaart.
- Je kunt een speciale versie van het centrale examen maken: dat voor mensen met rekenblindheid. Dit examen heeft makkelijkere opgaven en je mag bij elke vraag een rekenmachine gebruiken. Ook mag je een rekenkaart gebruiken en kun je terugbladeren. Je krijgt ook een half uur langer de tijd. Doe je dit examen, dan komt dat op je resultatenlijst te staan.

Voor studenten die slechthorend zijn

Heb je een probleem met je gehoor, dan zijn deze aanpassingen mogelijk:

- CE Nederlands: we toetsen alleen de vaardigheid lezen.
- CE rekenen en Engels: hier zijn geen aanpassingen mogelijk.

Voor studenten met andere beperkingen

Voor studenten met andere beperkingen, bijvoorbeeld een vorm van autisme of ADHD, passen we de centrale examens zelf niet aan. Wel kunnen we de omstandigheden van de examens aanpassen. We kunnen bijvoorbeeld afleiding voorkomen en de regels rond het examen structuur geven.

Voor studenten waarvan Nederlands niet de moedertaal is

Een student met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal of voor wie Nederlands niet de moedertaal is en die niet langer dan zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd (inclusief het studiejaar waarin hij het examen aflegt), kan bij de centrale examens Nederlands en rekenen ten hoogste dertig minuten tijdsverlenging krijgen.

5. Voorwaarden voor het aangepaste examen rekenen

Wil je het aangepaste centrale examen rekenen maken, dan gelden er bepaalde voorwaarden. Hieronder volgt een uitleg.

- a. Tijdens je eerdere schoolcarrière moet zijn bepaald, dat je vanwege ernstige rekenproblemen het gewone examen niet kunt halen. Ook niet na extra oefenen.
- b. Vóór het aangepaste examen heb je een extra trainingstraject van SVO gevolgd.
- c. Er is een dossier over jou, waarin je rekenproblemen staan beschreven.
Ook staat daarin dat je weet dat het aangepaste examen op je resultatenlijst komt. SVO en jij dragen deze gegevens over aan het College voor Examens voor onderzoek. Natuurlijk houdt het College zich aan de Wet bescherming persoonsgegevens.

Verklaring dyscalculie

Wil je het aangepaste examen doen, dan heb je GEEN dyscalculieverklaring nodig. Soms heb je die wel nodig als je een extra trainingstraject wilt volgen. Heb je slechts wat kleine aanpassingen in je examens nodig? Zoals extra tijd of het gebruik van een rekenkaart? Dan heb je WEL een dyscalculieverklaring nodig. Maar je hoeft niet aan de bovenstaande eisen onder a en b te voldoen.

Wat als je een aangepast examen doet?

Als je het aangepaste examen maakt, dan komt dat op je resultatenlijst. Daar staat dat je vanwege ernstige rekenproblemen hebt gekozen voor een aangepast examen. Dat kan gevolgen hebben voor het doorstromen naar andere mbo- of hbo-opleidingen.

Kleine aanpassingen in het rekenexamen

Heb je een dyscalculieverklaring, dan maak je het standaard examen, maar je mag wel een rekenkaart gebruiken. Ook mag je een half uur langer over het examen doen. Een rekenmachine mag je alleen gebruiken als dat bij de opgave staat. Doe je op deze manier examen, dan komt dat NIET op je resultatenlijst.